

**Rapport C 1999:49****L-93/99**

Rapporten färdigställd 1999-11-29

<i>Luftfartyg: registrering och typ</i>	<b>SE-YNZ</b> , Cosmos Bidulm/Chronos 14
<i>Ägare/Innehavare</i>	Bjursele Flygklubb, 935 91 Norsjö
<i>Tidpunkt för händelsen</i>	1999-07-31, ca kl. 22.00 i dagsljus <i>Anm:</i> All tidsangivelse avser svensk sommartid (SST) = UTC + 2 timmar
<i>Plats</i>	Bjursele, AC län, (pos 6453N 1938E; ca 300 m över havet)
<i>Typ av flygning</i>	Privat
<i>Väder</i>	Enligt SMHI:s analys för kl. 22.00: vind omkring väst 0-5 knop, sikt >10 km, troligen inga moln under 5 000 fot, temp./daggpunkt ca +11/+8 °C, QNH 1019 hPa
<i>Antal ombord: besättning</i>	1
<i>passagerare</i>	-
<i>Personskador</i>	Inga
<i>Skador på luftfartyget</i>	Betydande
<i>Andra skador</i>	Inga
<i>Förarens ålder, certifikat</i>	51 år, UL-A
<i>Förarens totala flygtid</i>	19 timmar, varav 2 timmar på typen
<i>Förarens flygtid de senaste 90 dagarna</i>	3 timmar, varav 2 timmar på typen
<i>Antal landningar de senaste 90 dagarna</i>	10, varav 8 på typen

Olyckan har undersökts av Statens haverikommission (SHK) som företrätts av Sven-Erik Sigfridsson, ordförande, Monica J Wismar, operativ utredningschef och Henrik Elinder, teknisk utredningschef.

Undersökningen har följts av Luftfartsverket genom Klas-Göran Bask.

SHK undersöker olyckor och tillbud från säkerhetssynpunkt. Syftet med undersökningarna är att liknande händelser skall undvikas i framtiden. SHK:s undersökningar syftar däremot inte till att fördela skuld eller ansvar.

**Händelseförlopp m.m.**

Föraren hade under dagen gjort en typinflygning på flygplanet av typ trike tillsammans med en lärare. Senare under kvällen beslöt han att själv träna starter och landningar med triken. Efter det att han hade gjort två starter och landningar utan problem startade han åter och gjorde en flygning i området. När han sedan återvände till landningsplatsen, som är ett ca 350 meter långt och 15 meter brett grusstråk i nord/sydlig riktning, flög han in över fältet och anslöt i ett vänstervarv för landning i nordlig riktning. Inflygningen förflöt normalt fram till utflytningen före sättningen då han blev bländad av den lågt stående solen. Vid sättningen på stråket var trikens kurs inte parallell med banriktningen varvid den åkte åt vänster ut i gräset vid sidan av stråket och tippade över på nosen.

Skador uppstod på ett vingrör och kompressionsstöttan knäcktes.

Inget tyder på att det förelegat något tekniskt fel på triken.

### **Utlåtande**

Olyckan orsakades av att trikens kurs vid sättningen inte var parallell med stråket. Bidragande var att föraren förlorade visuella referenser när han blev bländad av solljuset.